Helsingin kaupungin Psykiatrian puheenvuoro

Nuorten mielenterveys- ja päihdepalvelujen saatavuus, saavutettavuus ja yhteensovittaminen

26.11.2025 Laura Simoila

Ensilinjan palvelujen päällikkö

Helsinki

26.11.2025

Kuva: Mika Ruusunen

LASTEN JA NUORTEN MIELENTERVEYDEN PALVELUKETJU

TUNNISTETAAN TUEN JA HOIDON TARPEITA LAPSEN JA NUOREN KEHITYSYMPÄRISTÖISSÄ JA ERI PALVELUISSA KS2

TAVOITTEET PORRASTETUSTI

Kaikki lapsiperheet ja nuoret	Lapsen / nuoren varhaisen tuen ja hoidon tarve	Keskivaikea häiriö	Vaikea, pitkittynyt tai laaja-alainen häiriö	Erityisen vaikeahoitoinen häiriö
• Tuetaan lasten ja nuorten yleistä mielen hyvinvointia • Ehkäisevä tuki ja turvallisen siirtymän varmistava palveluun ohjaus • Puheeksi ottaminen lapsen ja vanhempien LM4	• Kohdennettu seulonta ja puheeksi otto • Koordinoitu varhainen tuki ja seuranta • Turvallisen siirtymän varmistava palveluun ohjaus	• KS1 Oikea-aikainen monitoimijainen hoidon- tarpeen arviointi • Oikea-aikainen, vaikuttava hoito • Kokonaisvaltaisen hoidon ja tuen jatkumon varmistaminen	• Oikea-aikainen monitoimijainen hoidontarpeen arviointi • Oikea-aikainen ja vaikuttava hoito • Kokonaisvaltaisen hoidon ja tuen jatkumon varmistaminen	• Oikea-aikainen monitoimijainen hoidontarpeen arviointi • Oikea-aikainen ja vaikuttava hoito • Lapsen kuntoutuminen ja kotona asumisen mahdollistuminen • Kokonaisvaltaisen hoidon ja tuen jatkumon varmistaminen

KESKEISET INDIKAATTORIT JA MITTARIT PORRASTETUSTI

Kaikki lapsiperheet ja nuoret	Lapsen / nuoren varhaisen tuen ja hoidon tarve	Keskivaikea häiriö	Vaikea, pitkittynyt tai laaja-alainen häiriö	Erityisen vaikeahoitoinen häiriö
• HYTE-mittarit • Palveluja ja hoitoa tarvitsevien lasten, nuorten ja perheiden lukumäärä • Tunnistettujen lukumäärä palveluittain • Palvelujen vaikuttavuus: asiakaskokemus	• HYTE-mittarit (ml. Kouluterveyskys.) • Varhaista tukea saavien lukumäärä • Peruspalveluiden piiriin palaavien lukumäärä • Palvelujen vaikuttavuus: asiakaskokemus	• Perustason hoitoa saavien lukumäärä • Lapsen tai nuoren psyykkisen hyvinvoinnin ongelmat tai psyykkinen sairaus syykoodien osuus lastensuojeluilmoitusten taustasyynä • ESH lähetteiden lukumäärä • Hoidon ja palvelujen vaikuttavuus: asiakaskokemus	• KS3 Interventioiden vaikutukset • Väliinputoaja asiakkaille kohdennettavan jalkautuvan intensiivituen ja –hoidon tavoitteiden toteutuminen (lasten lukumäärä) • Poisjäävien lukumäärä ESHssa • Hoidon vaikuttavuus: asiakaskokemus	• ESH osastohoitoa saavien lukumäärä ja hoidon kesto ja muita ESH:n intensiivisiä hoitoja saavien lukumäärä Lapsen tai nuoren psyykkisen hyvinvoinnin ongelmat tai psyykkinen sairaus syykoodien osuus sijoituksen taustasyynä • Lastensuojelun erityis- ja vaativan tason sijoitusten määrä • Hoidon vaikuttavuus: asiakaskokemus

Helsinki

KS0	Tiedottaminen, tiedon ja ymmärryksen lisääminen normaalista kasvusta ja kehityksestä Korpirinne Sari; 2024-04-08T07:19:44.238
KS1	Oire ja haaste kohtainen ohjanta Korpirinne Sari; 2024-04-08T07:20:41.051
KS2	Ammattilaistenvälinen konsultaatio kaikilla tasoilla ja tasoilta toisille. Korpirinne Sari; 2024-04-08T07:23:34.695
KS3	Työskentelyn kesto ja intensiteetti Korpirinne Sari; 2024-04-08T07:24:50.539
LM4	Lisäys vihreälle alueelle: ehkäisevään tukeen lisäys, seulonta sana. Lindberg Monica; 2024-04-23T11:49:03.468

LASTEN JA NUORTEN MIELENTERVEYDEN PALVELUKETJU

Yhteenveto palveluista

NUORET (13-17V)

Kaikki perheet ja nuoret	Nuoren varhaisen tuen ja hoidon tarve	Keskivaikea häiriö	Vaikea, pitkittynyt tai laaja-alainen häiriö	Erityisen vaikeahoitoinen häiriö
MIELENTERVEYDEN TUTKIMUS, HOITO JA KUNTOUTUS – *klikkaa:*			Toimijat, roolit ja vastuut	Menetelmät ja interventiot
Terveysasemat (perusterveydenhuolto)	• Lyhytterapiayksikkö (13v→) • Mieppi (13v→) • Lyhytpsykoterapia palvelusetelillä (13v→) • Kehitysvammapoliklinikka	• Lyhytterapiayksikkö (13v→) • Palvelusetelilyhytpsykoterapia (13v→) • Nuorisoasema (13-23v) • Perustason neuropsykologipalvelut (4-17-v.) • Kehitysvammapoliklinikka	• HUS nuorisopsykiatria (13-17v) • HUS kehitysvammalääketiede ja kehitysvammapsykiatria	• HUS nuorisopsykiatria (13-17v) • HUS kehitysvammalääketiede ja kehitysvammapsykiatria
YKSILÖN MIELENTERVEYTTÄ TUKEVAT PALVELUT – *klikkaa:*			Toimijat, roolit ja vastuut	Menetelmät ja interventiot
• Perusopetuksen ja 2. asteen oppilaitokset • Opiskeluhuolto (kuraattori- ja psykologipalvelut, koulu- ja opiskeluterveydenhuolto) • Nuorisotyö	• Perusopetuksen ja 2. asteen oppilaitokset • Opiskeluhuolto (kuraattori- ja psykologipalvelut, koulu- ja opiskeluterveydenhuolto) • Lapsiperheiden sosiaaliohjaus (16v asti) • Kohdennettu nuorisotyö (13-16v), Ohjaamo • Etsivä nuorisotyö (16-29v), Ohjaamo • Vammaisten lasten lyhytaikainen hoito (lakisääteinen)	• Nuorten sosiaalityö • Lastensuojelu • Vammaispalvelut	• Nuorten sosiaalityö • Lastensuojelu • Vammaispalvelut, vammaissosiaalityö	• Lastensuojelu

TK

TK0 Perustasolle tulisi lisätä interventionavigaattorin käyttö

Tuokko Mia Kristina; 2024-04-17T16:12:40.221

TK1 Nuorisoaseman ikäraja pitäisi laskea 18 vuoteen, jotta hoidossa voitaisiin fokusoida erityisesti 13-16 vuotiaiden hoitoon

Tuokko Mia Kristina; 2024-04-17T16:17:06.711

Aikuisten porrastetun mielenterveyden hoitomallin periaatteet

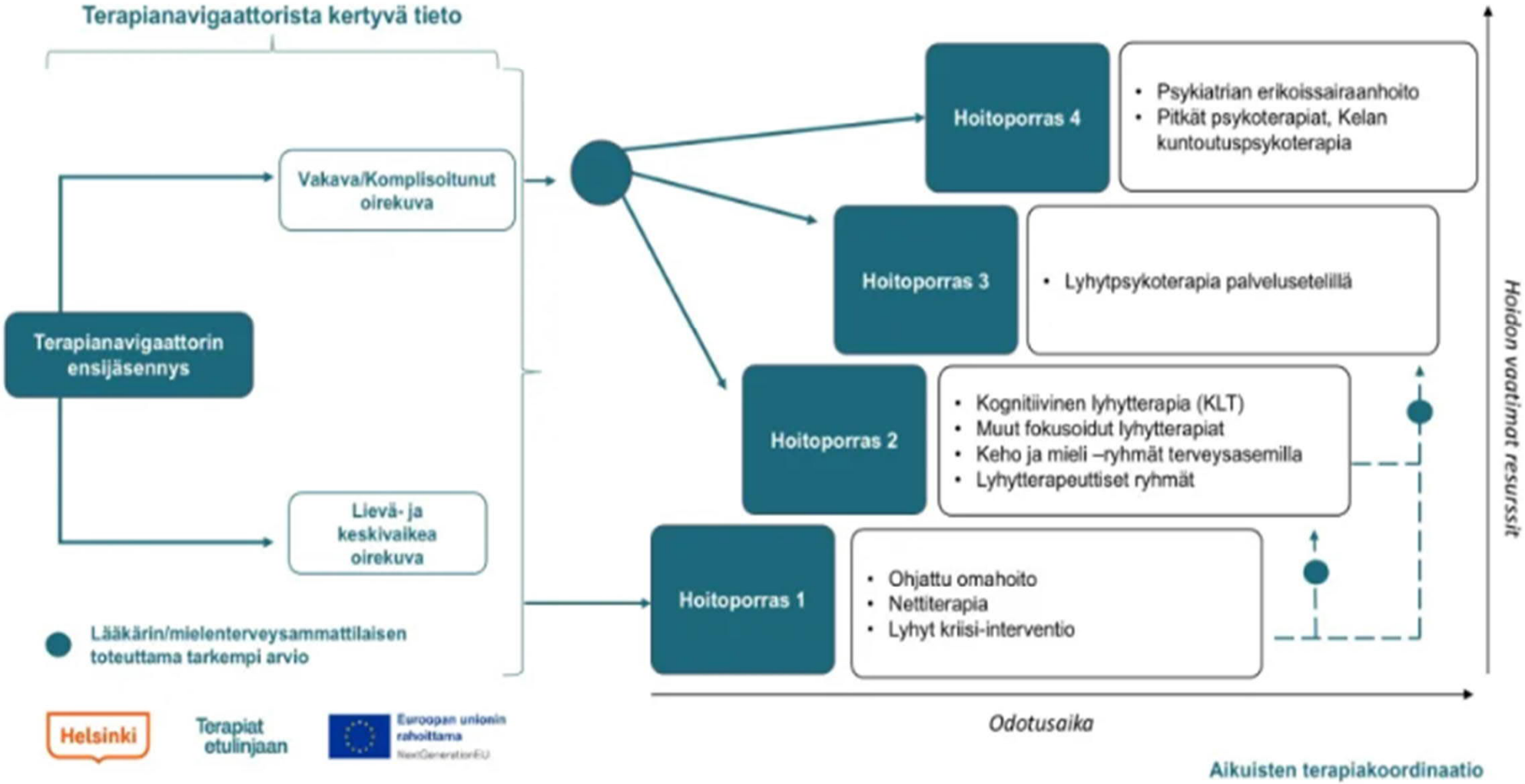

Helsingin kaupungin Psykiatrian toimenpiteet ja hyvinvointialueen hoidon erityispiirteitä:

- THK- malli – ”kaikki palvelut yhden katon alta”
- Matalan kynnyksen mielenterveyspalvelu Miepit, Lyhytterapiayksikkö. Nova-tiimi (v:sta 2026) ja mtp-sairaanhoitajat terveysasemilla.
- Erikoissairaanhoidon palvelut osana perusterveydenhuoltoa ja THK- mallia.
- Nuorten aikuisten oma hoitomalli
- Nuorten ennalta ehkäisevän päihdetyön kehittäminen
- Palvelujen selkeä integraatio vastuutahon sisällä lisää hoidon vaikuttavuutta ja jatkuvuutta

Kuva: Lille Santanen

Helsingin kaupungin lausuntoon liittyvää yhteenvetoa

- Nuorille kohdennetun ennalta ehkäisevän päihdetyön tarve kansallisesti
- Ikäryhmän 13-17- vuotiaat mielenterveyspalvelujen palveluvaje
- Nuorten aikuisten erityistarpeet
- Tertiääritason palvelujen/yliopistosairaaloiden rooli palvelukokonaisuudessa

Helsinki

12.8.2025

Helsinki
26.11.2025
Kuva: Outi Neuvonen